

Material in oprema

Beležnica ali dnevnik in svinčnik

Postopna navodila

Učenci razmišljajo o vedenju ali navadi, povezani z ravnanjem z morskimi odpadki, ki ga trenutno ne izvajajo, a bi ga želeli. Nekaj primerov: malico prinesiti od doma v posodi za večkratno uporabo, pitno vodo v steklenici, ki jo je mogoče ponovno napolniti, svoje smeti odnesti s seboj, pobrati smeti drugih, vsakič ko gredo na kopanje itd.

Učenci morajo ugotoviti svoje lastne ovire: Kaj jim preprečuje tako vedenje? Napišejo seznam dejavnikov, ki jim preprečujejo ravnati na zelen način. Na primer, pomanjkanje časa, lagodnost, odziv vrstnikov itd.

Nato učenci razmislijo o načinih premagovanja ovir. Napišejo seznam vsega, kar bi morali spremeniti, da bi njihovo vedenje postalo bolj »zeleno«. Na primer, za malico v posodi za večkratno uporabo je potrebno več kuhanja ali zjutraj posvetiti nekaj časa pripravi malice itd.

PRIMERI MESEČNIH IZZIVOV:

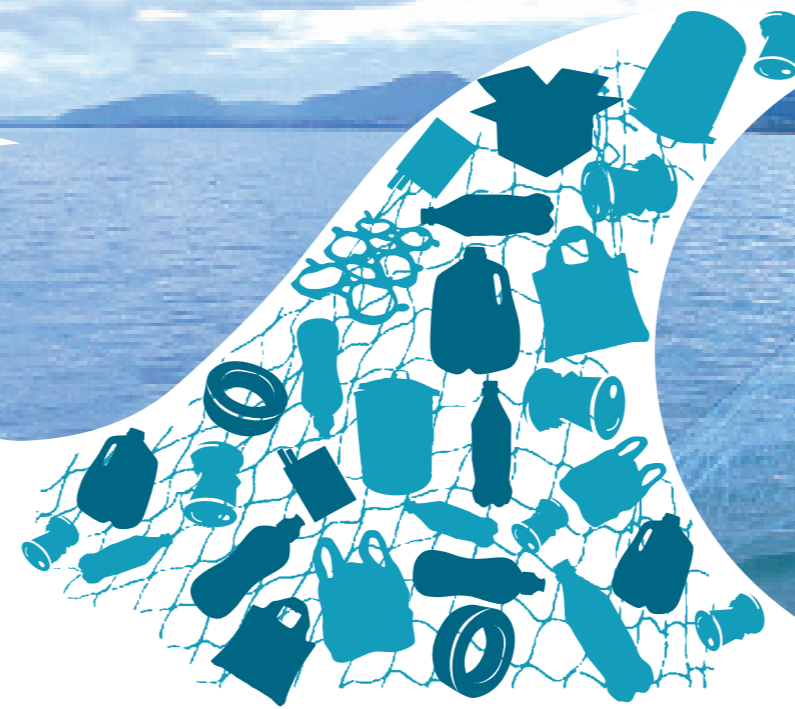
- Mesec dni ne bom kupil ustekleničene vode!
- Cel naslednji mesec bom malico prinašal le v posodi za večkratno uporabo!

Sami naj se odločijo, ali bodo s svojimi spoznanji seznanili razred.

Učenci se odločijo, da bodo poskusili premagati ovire in se nekaj časa, na primer en mesec, zavestno »bolj zeleno« obnašali. Obvežejo se, da se bodo drugače obnašali in s pomočjo pisanja dnevnika razmišljajo o svojem čustvenem odzivu.

Mlajši učenci se lahko odločijo, da bodo svoj napredek v »zelenem« obnašanju spremljali na mesečnem koledarju na steni učilnice, kjer bodo vpisana vsa njihova imena. Svoja dnevna »zeleno« dejanja beležijo z žigi, nalepkami ali z risbo veselega zelenega obraza na datumih, ko so uspešni. Koledar je tudi prikaz dnevnega napredka celega razreda.

Na koncu meseca se učenci odločijo ali bodo nove navade postale del njihove vsakodnevne rutine, ali se bodo vrnili na prejšnji, manj zelen način življenja. Kakor koli se odločijo, opazovanje lastnega vedenja in dejanj preko celega meseca jim bo omogočilo vpogled v svoje vedenje in razloge zanj.

d3 SPOZNAJ,
PREMISLI,
UKREPAJ
ustavi smetenje morja!

PRILOŽNOST ZA SPREMEMBE

Pri tej aktivnosti učenci razmislijo, kaj jim preprečuje bolj odgovorno okoljsko vedenje. Opredelijo svoje razloge in osebne motive ter razmišljajo o najboljšem načinu premagovanja ovir. Nato se zavežejo k »bolj zelenemu« ravnanju za določeno časovno obdobje in spremljajo svoje nove navade.

PREDMETI

Okoljske vede, družbene vede, jezik, umetnostna vzgoja

STAROST UČENCEV

14-15 let

TRAJANJE

1 mesec

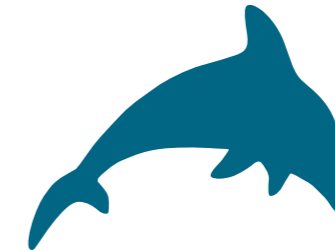
CILJI

- Razmisлити, zakaj ne moremo vedno narediti prav in kaj nam to preprečuje.
- Opredeliti, kaj upravlja naše potrošniške navade in odnos do odpadkov.
- Premisliti, zakaj se upiramo spremembam in kako to lahko premagamo.

SPOZNAJ,
PREMISLI,
UKREPAJ –
ustavi smetenje morja!

Človeško delovanje ima v vsakem primeru pomemben vpliv na globalno ekologijo. Mnoga okoljska vprašanja, s katerimi se danes soočamo, so posledica človeškega vedenja in navad. Številne težave bi lahko rešili, če bi spremenili vedenje ljudi. Raziskovalci, ki so proučevali dejavnike, ki vplivajo na odnos do okolja, so ugotovili, da bi spremenjeno obnašanje lahko vodilo do okoljsko bolj ozaveščenega, odgovornega in trajnostnega načina življenja.

Odgovorno družbo sestavljajo odgovorni posamezniki. Trajnostna skupnost je v veliki meri posledica vedenja njenih članov: če člani skupnosti pametno uporabljajo vire (npr. recikliranje), se skupnost premika v smeri trajnostnega razvoja. Če pripadniki skupnosti manj onesnažujejo, skupnost postaja bolj zdrava in trajnostna. Torej je za spodbujanje zdrave in bolj trajnostne prihodnosti bistveno vedeti, kako spodbujati posameznike k sprejetju ustreznega načina življenja. Zakoni in predpisi so le eno izmed orodij. Tudi z izobraževanjem lahko spodbudimo potrebne spremembe vedenja.

Zmanjševanje, ponovna uporaba in recikliranje odpadkov

Zmanjševanje, ponovna uporaba in recikliranje odpadkov so naučeno vedenje. Edini način, da tako vedenje postane navada, je njihovo vsakodnevno izvajanje v šoli, na delovnem mestu, potovanju itd. Verjetno je najtežje spremeniti navade v gospodinjstvih, predvsem zato, ker so odrasli navajeni delati stvari na določen način. Ko se otroci v šolah naučijo zmanjševati, ponovno uporabljati in reciklirati odpadke, prenesejo tako vedenje domov in spodbujajo svoje družine, da ga prevzamejo.

Koncept »akrasia«

Zakaj včasih ne moremo narediti prav, čeprav vemo, kaj je prav. To je osrednji filozofski pojem že od antike naprej. Veliki grški filozofi, predvsem Aristotel, so proučevali pojem »akrasia«, ki izhaja iz grščine, kjer »a« pomeni »brez« in »kratos« pomeni »sposobnost ali moč« oziroma »stanje duha, ko nekdo zaradi šibkosti duha deluje v nasprotju z lastno boljšo presojo«. Preprosto povedano, Aristotel priznava, da čeprav imamo moralno znanje o tem, kaj je prav narediti, ni nujno, da to tudi storimo. Razumel je, da na vsako človeško dejanje in vedenje, poleg prepričanij, načel in logike, odločilno vplivajo čustva in strasti.

